ad Aarō.ecce dedi tibi cuſtodiā ꝑmitiaruꝫ
mearū. ꝑtinet āt ad ius nāle ut hō ex rebus
ſibi datis a deo:aliqd exhibeat ad eiꝰ hono
rē.ſꝫ ꝙ talibꝰ pſonis exhibeat̄:aut de ꝑmis
fructibꝰ:aut in tali quātitate.h̄ qdē fuit i ve
teri lege iur̄ diuino deťminatū.i noua āt lege
diffinit̄ p deťmiatōeꝫ eccleſie ex qua hōies
obligant̄ ut primitias ſoluāt ſꝫ ꝯſuetudinē
patrie ⁊ indigentiā miſtrorū eccleſie ¶ Ad
ꝑmū ḡ dicendū ꝙ cerimonialia ꝓprie erāt
i ſignū futuri.⁊ iō ad pñtiā ṽitatiſ ſignificare
ceſſauerūt.oblatio āt primitiarū fuit i ſignū
ꝑteriti bñficij:ex quo ē̄t debitū recognitōis
cauſat̄ ſm dictamē rōnis nālis.⁊ iō i genāli
hꝰmōi oblatio manet. Ad ſecūdū dō ꝙ pri
mitie offerebant̄ i ueteri lege:nō ſolū ꝓpter
bñficiū fructuū terre ꝓmiſſiōis date a deo.
ſꝫ ē̄t ꝓpter bñficiū fructuū ťre a deo datorū
Unde dicit̄ Deut°.26.Offero tibi primitias
frugū ťre quas dñs deꝰ dedit mihi.⁊ h̄ ſcōa
cā apud oēs ē cōis.Pōt ē̄t dici ꝙ ſicut ſpā
li q̄dā bñficio ťrā ꝓmiſſiōis contulit deꝰ.ita
cōnaturali bñficio toti humano generi ꝯtu
lit ťre dñiū:ſm illud pſ.Terrā autē dedit fi
lijs hōium.¶ Ad ťtiū dō ꝙ ſicut Jeroꝰ dic̄.
ex maiorū traditōe itroductum ē ꝙ ꝗ pluri
mū quadrageſſimā ꝑtē dabant ſacerdotibꝰ
loco primitiarū ꝗ mimū : ſexageſimā.vñ vi
det̄ ꝙ inter hos ťminos ſint primitie offerē
de ſm cōſuetudinē pr̄ie.Rōabilit̄ tñ primi
tiarū quātitas nō fuit deťmiata in lege:qꝛ ſi
cut dictū ē.primitie dātur p modū oblatōis
de cuiꝰ rōne ē ꝙ ſint volūtarie.

DEinde ꝯſide
rādū ē de decimiſ.¶ Et cir
ca h̄ q̄rūt̄ quatuor. ꝑ°vꝫ
hōies teneant̄ ad ſoluendaſ
decimas ex nccitate ꝑcepti.
2° de quibus rebus ſint ðcime dande. 3°
ꝗbus debeant dari. 4° ꝗbꝰ ꝯpetat eas dar̄.

Ad primuꝫ ſic proce

ditur.Uidet̄ ꝙ hōies nō teneant̄ dare deci
mas,ex nccitate ꝑcepti.Preceptū.n.de ſolu
tiōe decimaruꝫ i lege veťi dat̄:ut pꝫ Leuit.
27°.Oēs decime ťre ſiue de frugibus ſiue ð
pomis arborū:dñi ſūt.⁊.i.Oium deciarum
ouis ⁊ bouis ⁊ capre q̄ ſub paſtoris ṽga trā
ſeūt qcqd decimū venerit:ſcificabit̄ dño.ñ
āt pōt cōputari h̄ iter ꝑcepta moralia:qꝛ rō
nālis nō magis dictat ꝙ decima ps debeat
magis dari q̄ꝫ nona vel vndecima . ḡ vel ē ꝑ
ceptū iudiciale vl̄ cerimoniale ſꝫ ſicut ſ̄ ha
bituꝫ ē:tpe gr̄e nō obligant̄ hōies neqꝫ ad ꝑ
cepta cerimonialia neqꝫ ad iudicialia veťis
legis.ḡ hōies nūc nō obligātur ad decimaꝝ
ſolutionē.¶ ꝑ.Jlla ſola hōies ſeruare tenē
tur tpe gr̄e q̄ a xp̄o p apl̄os ſūt mādata:ſecū
duꝫ illud Math.vlť.Docentes eos ſeruare
oīa q̄cūqꝫ mandaui vob̄.⁊ Paulus dicit Ac
tuū.20.Nō.n.ſubťfugi q̄ minꝰ ānunciarem
vob̄ oē cōſiliū dei.ſꝫ neqꝫ in doctrina xp̄i ne
qꝫ,doctrīa aplōꝝ aliqd cōtinet̄ de ſolutōe ð
cimarū.Nā qd dñs de decimis dic̄ Math
23°.Ue vob̄ ꝗ deciatis mentā ⁊ rutā ⁊c̄.hec
oportuit facere ad tp̄s ꝑteritū legal̄ obſuā
tie referendū videt̄:qꝛ dic̄ Hilariꝰ ſup Ma
th.Decimatio illa olerū q̄ i ꝑfiguratōeꝫ futu
rorū erat vtilis:nō debebat obmitti.ḡ hōies
tpe gratie non tenent̄ ad decimarū ſolutōeꝫ
¶ ꝑ.Hōies tpe gr̄e nō magis tenēt̄ ad ob
ſeruantiā legaliū q̄ꝫ āte legē.ſꝫ ante legē nō
dabāt̄ decie ex ꝑcepto:ſꝫ ſolū ex voto.legit̄
.n.Gen̄.28.ꝙ Jacob vouit votuꝫ dicēs.Si
fuerit deꝰ mecū ⁊ cuſtodierit me in via qua
āmbulo ⁊c̄.cūctorūqꝫ q̄ dederis mihi: decias
offerā tibi.ḡ ē̄t neqꝫ tpe gr̄e tenēt̄ hōies ad
decimarū ſolutionē. ꝑ.Jn veteri lege tene
bant̄ hōies ad triplices decimas ſoluendas.
quaꝝ quaſdā ſoluebāt leuitis.dr̄.n.Nūeri.
18°.Leuite decimaꝝ oblatōe ꝯtēti erūt.quaſ
i vſus eoꝝ ⁊ nccīa ſepaui.erāt quoqꝫ alie ð
cime.de qbꝰ legit̄ Deut°.14°Decimā partem
ſeparabis de cunctis frugibꝰ tuis q̄ naſcūt̄ i
terra p ānos ſingulos.⁊ comedeſ in ꝯſpectu
dñi dei tui i loco quē elegerit deꝰ.erant q̄ꝫ,⁊
alie decime de qbꝰ ibidē ſubditur Anno ter
tio ſepabis aliā decimā ex oibꝰ q̄ naſcuntur
tibi eo tpe.⁊ repones itra ianuas tuas:ueīet
qꝫ leuites ꝗ aliā nō hꝫ ptē neqꝫ poſſeſſiōem
tecū: ⁊ pegrinꝰ ac pupilꝰ et vidua ꝗ itra por
tas tuas ſunt:et comedent et ſaturabuntur.
ſed ad ſecundas et tertias decimas hōies ñ
tenēt̄ tpe gr̄e.ḡ neqꝫ ad primas ¶ ꝑ.qd ſine
determinatōe tp̄is debet̄ niſi ſtati ſoluatur
obligat ad pctm̄.ſi ḡ hōies tpe gr̄e obligarē
tur ex nccitate ꝑcepit ad decias ſoluēdas in
ťris i ꝗbus decime nō ſoluūt̄.oēs eēnt i pec
cato mortali.et p dñs etiaꝫ miſtri eccl̄e diſſi
mulādo.qd vr̄ icōueniēs.nō ḡ hōies tpe
gr̄e ex nccitate tenētur ad ſolutōem deciaꝝ

¶ Sꝫ ꝯ̄ ē q̄ Aug⁹ dic̄. ꝛ h̄r.16. q.i.Decime
ex debito requirunt̄.ꝛ q̄ eas dare noluerint.
res alienas inuadūt. ¶ R̄ȝ dicēdū ꝙ decime
ī veteri lege dabant̄ ad ſuſtētationē miſtro
rū dei. Vn̄ dr̄ Malach.3°. Inferte oēꝫ deci
matōnē ī horreū meū:ut ſit cib⁹ ī domo mea
vn̄ p̄ceptū de ſolutōe decimaꝝ.ꝑtim quideꝫ
erat morale inditū nāli rōe. ꝑtim āt erat iu
diciale ex dina inſtitutione robur h̄ñſ. Oꝫ.n.
eis q̄ dino cultui miſtrabāt ad ſalutē populi
toti⁹ ppl̄s nccīa vict⁹ miſtraret rō nālis ꝓdic
tat:ſicut ꝛ his q̄ cōi utilitati īuigilāt.ſ.ꝓnci
pibus ꝛ militib⁹ ꝛ alijs h⁹mōi ſtipendia vic
tus debētur a ppl̄o.vn̄ ꝛ Apl̄s h̄ ꝓbat.i.Ad
Corī.9°ꝑ humanas ꝯſuetudies:dicēs.Quis
militat ſuis ſtipēdijs vnq̄ꝫ:aut q̄s plātat vi
neā.ꝛ de fructib⁹ ei⁹ nō edit. Sꝫ detīatio
certe partis exhibēde miſtris dini cult⁹ n̄ ē
de iure nāli:ſꝫ ē itroducta iſtitutiōe dina ſꝫ
ꝯditionē illi⁹ ppl̄i cui lex dabat̄:q̄ cū ī duod
ciꝫ trib⁹ eēt diuiſus. duodecima trib⁹.ſ.leui
tica q̄ tota erat miſterijſ diniſ mācipata.poſ
ſeſſiōes nō habebat.vn̄ ꝯueniēt̄ iſtitutuꝫ
ē ut reliq̄ vndecime trib⁹ decimā parteꝫ ſuo
rū ꝓuentuū leuitis darēt ut honorabili⁹ vi
uerēt.ꝛ q̄ eēt aliq̄ ꝑ negligentiā erāt trāgreſ
ſores futuri.vn̄ q̄ꝫtum ad detīatiōem de
cime partis erat iudiciale:ſicut ꝛ alia multa
ſpālit̄ ī illo populo iſtituta erāt ad eq̄litateꝫ
iter hōies ad iuicē ꝯſeruādā ſꝫ populi illius
ꝯditiōeꝫ:q̄ iudicialia p̄cepta dicūt̄:lꝫ ex ꝯſe
quenti aliq̄d ſignificarēt in futurū:ſicut et
oīa eoꝝ facta:ſm̄ illud.i.ad Corī.x°. Oia in
figura cōtingebāt illis:ī q̄ ꝯueniebāt cū ce
rimonialib⁹ p̄ceptis q̄ p̄ncipalit̄ iſtituta erāt
ad ſignādū aliq̄d futurū.vn̄ ꝛ p̄ceptū de deci
mis ſoluēdis ſigt̄ aliq̄d in futurū.qui.n.deci
mā dat q̄ ē ꝑfectōis ſignū:eo ꝙ denarius ē
q̄dāmō numer⁹ ꝑfect⁹ q̄ſi p̄m⁹ limes nume
roꝝ:ultra quē numerū nō ꝓcedūt:ſꝫ reuer
tunt̄ ab vno nouē ſibi ptib⁹ reſeruatis:prote
ſtatur q̄ſi ī q̄dā ſigno ad ſe ꝑtinē īꝑfectionē.
ꝑfectionē vero q̄ erat futura ꝑ xp̄m eē expec
tandaꝫ a deo.nec tn̄ ꝓpter h̄ eſt cerimoniale
p̄ceptū lꝫ iudiciale:ut dictuꝫ ē. Eſt autē hec
differentia īter crimōialia ꝛ iudicialia legis
p̄cepta:ut ſ̄ diximꝰ:ꝙ cerimonialia illicituꝫ
ē obſeruare tp̄e legis noue.iudicialia v̄o ꝛ ſi
nō obligēt tp̄e grē:tam̄ p̄nt obſeruari abſq̄ꝫ
pctō.ꝛ ad eoꝝ obſeruantiā aliq̄ obligant̄ ſi
ſtatuat̄ auctoꝛitate eoꝝ q̄rū ē condē legem

ſicut p̄ceptū iudiciale vet̄is legis ē:ꝙ q̄ fura
tus fuerit ouē:reddat quatuoꝛ oues:ut legit̄
Exo.22°. Qd̄ ſi ab aliq̄ rege ſtatuat̄. tenētur
eius ſubditi obſeruare. Ita ēt detīatio de
cime ꝑtis ſoluēde ē auctoꝛitate eccleſie tp̄e
noue legis iſtituta ſm̄ quādā humanitateꝫ:
ut.ſ.n̄ min⁹ popul⁹ noue legis miſtris noui
teſti exhibēt q̄ꝫ popul⁹ vet̄is teſti exhibebat.
cū tn̄ popul⁹ noue legiſ ad maioꝛa obligat̄ ſꝫ
illō Math.5°. Niſi abundauērit iuſticia v̄ra
pluſq̄ꝫ ſcribaꝝ ꝛ phariſeoꝝ:nō itrabitis ī re
gnū celoꝝ.ꝛ cū miſtri noui teſti ſint maioꝛ
dignitatis q̄ꝫ miſtri veteris teſti:ut pꝛobat
apoſtol⁹.2.ad Corī.3°. Sic ḡ pꝫ ꝙ ad ſolutōꝫ
decimarū hōies tenent̄.ꝑtī q̄dē ex iure nāli
ꝑtī ēt ex inſtitutōe eccleſie:q̄ tn̄ penſatis op
poꝛtunitatibus tēpoꝝ ꝛ ꝑſonarū poſſꝫ aliaꝫ
partē detīare ſoluēdaꝫ. Et ꝑ h̄ pꝫ r̄nſio ad
p̄mū. ¶ Ad ſecūdū dō ꝙ p̄ceptū de ſolutōe
decimarū q̄ꝫtū ad id qō erat moꝛale datum
eſt in euangelio a dn̄o vbi dic̄ Math.x°. Di
gnus ē opari⁹ mercede ſua.ꝛ ēt ab populo.
ut pꝫ.i.ad Corī.9°. Sꝫ detīminatio certe ꝑtiſ
ē reſ̄uata oꝛdiatiōi eccleſie. ¶ Ad t̄tium dō
ꝙ ante tēp⁹ vet̄is legis nō erāt determinati
miſtri dini cult⁹.ſꝫ dr̄ ꝙ p̄geniti erant ſacer
dotes q̄ duplicē poꝛtione accipiebāt.ꝛ iō ēt
nō erat determiata aliqua pars exhibenda
miſtris dini cultus.ſed vbi aliq̄s occurrebat
vnuſq̄ſq̄ꝫ dabat ei ꝓpria ſponte qō ſibi vide
bat̄:ſic Abrahā q̄dā ꝓphetico iſtinctu dēdit
decimas Melchiſedech ſacerdoti dei ſūmi
ut dr̄ Geñ.14°. Et ſimiliter Jacob decimas
vouit ſe daturū:q̄ꝫuis nō videat̄ decimas vo
uiſſe q̄ſi aliq̄b⁹ miſtris exhibēdas.ſꝫ ī diuinū
cultū.puta ad ſacrificioꝝ ꝯſūmationē.vnde
ſignāter dicit:offerā tibi decias ¶ Ad quar
tū dō ꝙ ſecunde decie q̄ reſeruabātur ad ſa
crificia offerēda:locū ī noua lege nō habēt
ceſſantib⁹ legalibus victimis.tertie vero de
cime quas cū paupib⁹ comedere debebant
ī noua lege augēt̄ ꝑ h̄ ꝙ dn̄s nō ſolū dcimā
ꝑtē:ſꝫ oīa ſupflua paupibuſ iubꝫ exhiberi:ſe
cūdū illō Luc.xi°. qō ſupē date elemoſynā
Ipſe ēt decie q̄ miſtris eccleſie dātur:ꝑ eos
debēt ī vſus paupuꝫ diſpēſari. ¶ Ad q̄rtuꝫ
dicendū ꝙ miſtri eccleſie maioꝛē curā dēbēt
h̄re ſpūaliū bonoꝝ ī populo ꝓmouēdoꝝ:q̄ꝫ
tpaliū colligendoꝝ.ꝛ iō apoſtol⁹ noluit vti
ꝑtāte ſibi a dn̄o tradita:ut.ſ.accipet ſtipēdia
victus ab his q̄bus euangeliū p̄dicabat ne

dareť aliqđ ĩpedimentũ euãgelio xp̄i: nec tñ
peccabant illi q ei nõ ſubueniebant: aliogn
apl's eos corrigere non omiſiſſet. ⁊ ſiliť lau
dabiliter miſtri eccleſie decimas eccleſie nõ
reqrũt ubi ſine ſcandalo reqri nõ poſſent, p
pter diſſuetudinẽ: uel ppť aliquã aliaʒ cãm
nec tñ ſũt in ſtatu dãnatõis q nõ ſoluũt ĩ lo
cis illis in qbus eccleſia nõ petit: niſi forte p
pter obſtinatõeʒ aĩ hñtes volũtatẽ nõ ſoluẽ
di ẽt ſi ab eis peterenť.

Ad ſecunduʒ ſic pro
cediť. Videť ꝙ nõ de oĩbus teneanť hõies
decias dare. Solutio. n. decimarũ videť eẽ
ex ueteri lege ĩtroducta: ſʒ ĩ veteri lege nulluʒ
p̃ceptũ dať de pſonalib⁹ decimis. q. ſ. ſoluũť
de his q̃ aliqs acqrit ex proprio actu: puta ď
mercationib⁹ uel de militia. g̃ de talib⁹ deci
maſ null⁹ ſoluere tenetur. ¶ P̄. De male ac
qſitiſ nõ dʒ fieri oblatio ut ſ̃ dictũ ẽ. ſʒ obla
tiones q̃ imediate deo exhibentur magis vi
dẽtur ptinẽ ad diuinũ cultũ q̃ʒ decie q exhi
bentur miſtris. g̃ ⁊ nec decie ď male acqſitl
ſũt ſoluẽde. P̄. Leuitl. vltl. nõ mãdatur ſol
ui decima niſi de frugib⁹ ⁊ pomis arborũ
⁊ aĩalib⁹ q̃ trãſeunt ſb̃ ṽga paſtoris: ſʒ pter h̃
ſũt q̃dã alia minuta q̃ hõi ꝓueniũt: ſic herbe
q̃ naſcuntur in horto. ⁊ alia huiuſmõi. g̃ nec
de illis hõ decimas dare tenetur. ¶ P̄. Hõ
nõ põt ſoluere niſi id qđ ẽ ĩ ei⁹ ptãte. ſed nõ
oĩa q̃ ꝓueniũt hõi de fructib⁹ agrorum aut
aĩaliũ remanent in ei⁹ ptãte: qꝛ q̃dam aliqñ
ſubtrahũť p furtũ vel rapinã. q̃dã ṽo qñq; in
aliũ transferũtur p venditionẽ. q̃dã etiã alijſ
debẽtur: ſicut p̃ncipib⁹ debentur tributa. et
operarijs debentur mercedes. g̃ de his ñ te
netur aliqs decias dare. Sʒ ↄ̃ ẽ qđ dicitur
Geñ. 28°. Cũctoꝝ q̃ dederis mihi: decias of
ferã tibi. ſʒ oĩa q̃ hõ hʒ ſũt ei data diuit⁹. g̃ ď
oĩb⁹ dʒ decias dare. ¶ R̄° dicẽdũ ꝙ de vna
q̃q; re precipue ẽ iudicandũ ſ̃ʒ ei⁹ radicem.
Radix aũt ſolutõis decimarũ ẽ debitũ q̃ ſe
minantibus ſpũalia: ďbẽtur carnalia: ſʒ illđ
apl'i. i. ad Corl. 9°. Si nos vob ſpũalia ſemia
uim⁹: nõ magnũ ẽ ſi carnalia vr̃a metamus.
ſuper h̃. n. debitũ fundauit eccleſia determi
nationẽ ſolutõis decimarũ. oĩa ãt q̃cũq; hõ
poſſidet ſub carnalib⁹ cõtinẽtur. ⁊ iõ de oĩ
bus poſſeſſis decime ſũt ſoluẽde. ¶ Ad pri
mũ g̃ dđ ꝙ ſpãlis rõ fuit q̃re ĩ veteri lege ñ
fuit datũ p̃ceptũ de pſonalib⁹ decimis ſcđm

cõditionẽ ppl'ĩ illi⁹: qꝛ oẽs alie tribus circa
poſſeſſiones habebant de qb⁹ poťant ſuffici
enť ꝓuidẽ leuitis q carebãt poſſeſſiõib⁹. nõ
aũt ĩterdicebatur eis qn de alijs opib⁹ hone
ſtis lucrarẽtur: ſiĉ ⁊ alij iudei: ſʒ pplus noue
legis ẽ vbiq; p mũdum diffuſus qꝛ plurimi
poſſeſſiões nõ hñt: ſʒ de aliqbus negocijſ vi
uũt q nihil cõferrẽt ad ſubſidiũ miſtrorum
dei: ſi de eorũ negocijs decias nõ ſoluerent
Miniſtris ẽt noue legis arti⁹ ĩťdicitur ne ſe
ĩgerãt negocijs lucratiuis: ſʒ illđ. 2. ad Thi
motl. 2°. Nemo militãs deo ĩplicat ſe ſecu
larib⁹ negocijs. ⁊ iõ ĩ noua lege tenẽtur ho
mĩes ad deciaſ pſonales ſ̃ʒ ↄſuetudinẽ p̃rie
⁊ ĩdigẽtiã miſtrorũ. vñ Aug⁹ diĉ ⁊ hr̃. 16. q. i.
c. decie. De militia: de negocio ⁊ ď artificio
redde decimas. ¶ Ad ſcđm dđ ꝙ aliq̃ male
acqruntur dupliciť. Uno mõ qꝛ ip̃a acqſitõ
ẽ ĩiuſta. puta qꝛ acqrũtur p rapinã aut furtũ
aut vſurã. q̃ hõ tenetur reſtituẽ. nõ ãt de eis
decias dare. tñ ſi aliqs ager ſit ẽptuſ de vſ̃a
de fructu ei⁹ tenetur vſurarius decias dare.
qꝛ fruct⁹ illi ñ ſũt ex vſura: ſʒ ex dei munere.
Quedã ṽo dicũtur male acqſita: qꝛ acqrun
tur ex turpi cã ſiĉ ď meretricio ⁊ hiſtriona
tu ⁊ alijs h⁹mõi: q̃ ñ tenẽtur r̃ſtituẽ. vñ ď ta
lib⁹ tenẽtur decias dare ſ̃ʒ modũ aliaꝝ pſõa
liũ deciaꝝ. tñ eccleſia nõ dʒ eas recipẽ q̃ʒ diu
ſũt ĩ pctõ: ne videãtur eoꝝ pctĩs cõicare. ſed
poſtq̃ʒ penituerit pñt ab eis de his recipi ď
cime. Ad ťtiũ dđ ꝙ ea q̃ ordinãtur ĩ finem
ſũt iudicanda ſ̃m ꝙ cõpetũt fini. decimarũ
ãt ſolutio ẽ debita ñ ꝓpter ſe: ſʒ ppť miſtros
q̊rũ honeſtati nõ cõuenit ut etiã minima ex
acta diligentia reqrant. hoc. n. in vitiuʒ ďpu
tatur: ut pʒ p ph̃m ĩ 4° ethicoꝝ. ⁊ iõ lex vet⁹
nõ deťmiauit ut de h⁹mõi minutis reb⁹ ďci
me dentur. ſʒ relinqt h̃ arbitrio dare volẽtiũ
qꝛ mĩma quaſi nihil cõputãtur. vñ phariſei
quaſi pfectã legis iuſticiã ſibi aſcribẽtes: ẽt
ď his mĩutis ďcimas ſoluebãt. nec ď hoc re
p̃hẽdũtur a dño: ſʒ ſoluʒ ď hoc ꝙ maiora. i.
ſpũalia p̃cepta ↄtẽnebãt. magis ãt ď h̃ eos
ſ̃m ſe ↄmẽdabiles eẽ oñdit: dicẽs: hec opor
tuit facẽ. ſ. tpe legl: ut Criſo⁹ expõit. qđ ẽt vi
detur magis ĩ quãdã ďcẽtiã ſonare q̃ʒ ĩ obli
gatõeʒ. vñ ⁊ nũc ď his minutis nõ tenentur
hõies ďcias dare: niſi forte ppť ↄſuetudinẽ
p̃rie. Ad quartũ dđ ꝙ ď his q̃ furto vel ra
pina tollũtur. ille a q̃ auferuntur decias ſol
uere nõ teneť anteq̃ʒ recupet: niſi forte ppť

culpã uł negligentiã ſuã dãnũ icurrit:qꝛ ex
h̄ eccleſia nõ dꝫ dãnificari . Si vero vendat
triticũ non ðcimatũ:põt eccleſia decias exi
gẽ:ꝛ ab ẽptoꝛe:qꝛ hꝫ rem eccleſie debitam:
ꝛ a venditoꝛe: qꝛ q̃ꝫtũ ẽ de ſe eccleſiã ꝯfrau
dauit.vno tñ ſoluẽte ali⁹ nõ tenet. Debent
autẽ decime de fructib⁹ t̃re inq̃ꝫtũ ꝓueniũt
ex dĩno munere.ꝛ iõ decime nõ cadunt ſub
tributo:nec ẽt ſunt obnoxie mercedi opera
rioꝝ.ꝛ iõ nõ debẽt prius deduci tributa et
ꝑciũ opariorũ q̃ꝫ ſoluant decime ſꝫ añ oĩa ð
bent decie ſolui ex itegris fructib⁹.

Ad tertiuꝫ ſic proce

dit. Videt ꝙ decime nõ ſint clericis dande
Leuitl.n.i veti teſtõ decime dabant: qꝛ nõ
habebãt aliquã ptẽ in poſſeſſionib⁹ ppl'i:ut
hr̃ Nũeri.18°.ſꝫ clerici ĩ nouo teſtõ hñt poſ
ſeſſiones ꝛ primõiales:iterdũ ꝛ eccl'iaſticaſ
recipiũt iſuper p̃mitias ꝛ oblatiões ꝓ viuis
ꝛ moꝛtuis.ſupfluũ g̃ ẽ ꝙ eis decime dentur
¶ P̃.Cõtingit qñq3 ꝙ aliqs hꝫ domicilium
in vna parrochia:ꝛ colit agros ĩ alia: uel ali
qs paſtoꝛ ducit gregẽ ꝑ vnã ptẽ anni in t̃mi
nis vnius ꝓchie.ꝛ alia pte anni ĩ terminis
alterius . vel hꝫ ouile in vna parochia:ꝛ paſ
cit oues in alia:in qbus ꝛ ſĩilibus caſib⁹ non
videt poſſe diſtingui qbus clericis ſint deci
me ſoluẽde.g̃ nõ videt ꝙ aliqb⁹ clericis de
terminate ſint ſoluende decime. ¶ P̃. Cõnãt
ꝯſuetudo hꝫ ĩ qbuſdã t̃ris ꝙ milites decias
ab eccleſia in feudũ tenẽt.religioſi etiaꝫ.qui
dã decimas accipiũt.nõ g̃ videt ꝙ ſolũ cleri
cis curã aiarũ hñtibus decie debent. ¶ Sꝫ
ꝯ ẽ qð dr̃ Nũeri.18°.Filijs leui dedi omnes
decimaſ iſrł ĩ poſſeſſiõeꝫ ꝓ miſterio q̃ ſuiũt
mihi ĩ tabernaculo.ſꝫ filijſ leui ſuccedũt cle
rici ĩ nouo teſtõ.g̃ ſolis clericis decie debẽt
¶ R°dicẽdũ ꝙ circa decimas duo ſũt ꝯſide
randa.ſ.ipſũ ius accipiendi decimas. et ipſe
res q̃ noĩe decime dant . Ius ãt accipiendi
decimas ſpũale ẽ:cõſeqtur.n.illud debituꝫ
q̃ miſtris altaris debet ſũptus de miſterio .
ꝛ q̃ ſeminãtibus ſpũalia debẽt tpalia:qð ad
ſolos clericos ptinet hñtes curaꝫ aiaꝝ. ꝛ iõ
eis ſolũ ꝯpetit h̄ ius hr̃e. Res ãt q̃ noĩe ðci
marũ dant coꝛpales ſũt.vñ pñt ĩ vſũ q̃rũlibꝫ
cedere.ꝛ ſic pñt ẽt ad laicos ꝑuenire. ¶ Ad
p̃mũ g̃ dicẽdũ ꝙ ĩ veti lege ſicut dictũ ẽ ſpã
les q̃dã decie deputabãt ĩ ſuẽtiõi paupuꝫ:ſꝫ
ĩ noua lege decie dãt clericis nõ ſolũ ꝓpter
ſui ſuſtẽtatõnẽ:ſꝫ ẽt ut ex eis ſubueniãt pau
peribus.ꝛ iõ nõ ſupfluũt. ſꝫ ad h̄ neccie ſunt
poſſeſſiões eccleſiaſtice ꝛ oblatõeſ ꝛ p̃mitie
ſimul cũ decimis. ¶ Ad ſecũdũ dð ꝙ deci
me ꝑſonales debent eccleſie in cui⁹ ꝓchia
hõ habitat.decime vͦo ꝑdiales rõnabilit̃ ma
gis vident ptinẽ ad eccleſiã in cui⁹ t̃minis
ꝑdia ſita ſũt. Añ iura det̃minãt ꝙ ĩ h̄ ſeruet
ꝯſuetudo diu obtenta. Paſtoꝛ ãt q diuerſis
tẽpoꝛib⁹ĩ duabus ꝓchijs gregẽ paſcit ðbꝫ
ꝓpoꝛtionalit̃ vtriq3 eccleſie decimaſ ſolue
re.ꝛ qꝛ ex paſcuis fruct⁹ gregis ꝓueniũt.ma
gis debet decima gregis eccleſie ĩ cui⁹ t̃rito
rio grex paſcit:q̃ꝫ illi in cui⁹territoꝛio ouile
locat. Ad t̃tiũ dicendũ ꝙ ſicut res noĩe de
cime acceptas põt eccl'ia alicui laico tradet
ita ẽt põt ei ꝯcedẽ ut dandas decimas ipi ac
cipiãt iure accipiẽdi miniſtris eccleſie reſer
uato:ſiue ꝓ nccitate eccleſie:ſicut qbuſdam
militib⁹ decie debent ĩ feudũ ꝑ eccleſiã cõ
ceſſe:ſiue ẽt ad ſubuentionẽ pauperuꝫ:ſic q
buſdã religioſis laicis:uel ñ hñtib⁹ curã aia
rũ:aliq̃ ðcie ſt ꝯceſſe ꝑ modũ elemoſyne. q
buſdaꝫ tñ religioſis ꝯpetit accipe decias ex
eo ꝙ hñt curã aiaꝝ.

Ad quartum ſic pro

cedit . Videt ꝙ ẽt clerici teneant decimas
dare:qꝛ de iure cõi eccleſia parochialis ðbꝫ
recipe decimas ꝑdioꝝ q̃ in territoꝛio ei⁹ ſũt
contingit aũt qñꝫ ꝙ clerici hñt in territoꝛio
alic⁹ ꝓchialis eccleſie aliq̃ ꝑdia ꝓpa:uel ẽt
aliq̃ alia eccleſia hꝫ ibi poſſeſſiões eccleſiaſti
cas.g̃ videt ꝙ clerici teneãt dare ꝑdiales.
decimaſ. P̃.Aliq religioſi ſũt clerici q tam
tenẽt dare decimas eccleſijs rõne ꝑdioꝝ
q̃ ẽt manib⁹ ꝓpijs excolũt.g̃ videt ꝙ clerici
nõ ſũt imunes a ſolutiõe decimaruꝫ. ¶ P̃.
Sic Nũeri.18°.ꝑcipit ꝙ leuite a populo ð
cimas accipiãt.ita ẽt ꝑcipit ꝙ ipſi dent ðci
mas ſũmo ſacerdoti.g̃ qua rõe laici ðbẽt da
re decias clericis.eadẽ rõe clerici debẽt da
re decimas ſũmo põtifici. ¶ P̃. Sic decime
debẽt cedẽ ĩ ſuſtẽtatõeꝫ clericoꝝ:ita ẽt ðbẽt
cedẽ ĩ ſubuentõeꝫ paupuꝫ.ſi g̃ clerici excuſã
tur a ſolutiõe deciaꝝ:pari rõne excuſãtur et
paupes.h̄ ãt ẽ falſũ.g̃ et primũ. ¶ Sꝫ ꝯ ẽ qð
dicit decretalis Paſcalis pape. Nouũ gen⁹
exactõis ẽ ut clerici a clericis decias exigãt
¶ R° dicendũ ꝙ idẽ nõ põt ẽẽ cã dandi et re
cipiendi:ſicut nec cauſa agendi et patiendi.

Cõtingit aũt ex diuerſis cauſis ⁊ rſpectu di
uerſoꝝ eũdẽ eẽ dantẽ ⁊ recipientẽ:ſic agen
tẽ ⁊ patientez. Clericis aũt inq̃ztũ ſũt miſtri
altaris ſpũalia pplo ſeminãtes. decie a fide
libus debẽtur. vñ tales clerici iq̃ztũ clerici ſt
.i. iq̃ztum hñt eccłiaſticas poſſeſſiões. deci
mas ſoluere nõ tenent̃. Ex alia võ cã. s. ppt
h qð poſſidẽt ꝓpo iure: uel ex ſucceſſiõe pa
rentũ: uel ex ẽptiõe: uel q̃cunq; hꝰmõi mõ: ſt
ad decimas ſoluẽdas obligati. Vñ pz rñſio
ad primũ: qꝛ clerici de ꝓpis pdijs tenẽt ſol
uere decias parochiali eccleſie: ſicut ⁊ alij.
ẽt ſi ipſi ſint eiuſdẽ eccleſie clerici: qꝛ aliud ẽ
habere aliqd ut ꝓpriũ: aliõ ut cõe. predia võ
eccleſie nõ ſũt ad decimas ſoluẽdas obliga
ta: ẽt ſi ſint infra ẽmios alteriꝰ procbie. ¶ Ad
ſecundũ dicendũ ꝙ religioſi q ſunt clerici ſi
habeant curã aiarũ ſpũalia pplo diſpẽſãtes
nõ tenent̃ decimas dare: ſʒ pñt eas recipere
De alijs võ religioſis etiã ſi ſint clerici q nõ
diſpenſant pplo ſpũalia eſt alia rõ. ipſi. n. te
nent̃ õ iure cõi decimas dare. hñt tñ aliquã
imũitatẽ ſʒ dſ̃as cõceſſiões eis a ſede apłi
ca factas. Ad ẽtiũ dõ ꝙ i veteri lege primi
tie debebant̃ ſacerdotibꝰ. decima aũt leuitꝭ.
⁊ qꝛ ſub ſacerdotibꝰ leuite erãt. dñs manda
uit ut ipſi loco pmitiaruʒ ſoluerent ſũmo ſa
cerdoti decimã decime. vñ nũc eadẽ rõe te
nentur clerici ſũmo põtifici decimã dare ſi
exigeret. nãlis. n. rõ dictat ꝙ illis q hñt curã
aiarũ: de cõi multitudĩs ſtatu ꝓuideat̃. vñ õ
poſſint exeq ea q̃ ptinent ad cõem ſalutem.
¶ Ad quartũ dõ ꝙ decie debẽt cedẽ i ſub
uentionẽ paupuʒ p diſpenſatõez clericoꝝ. ⁊
iõ pauperes nõ hñt cãm accipiendi decias.
ſʒ tenent̃ eas dare.

Deinde ꝯſide

randũ ẽ de voto p qð aliqd
deo ꝓmittit̃. ¶ Et circa h
q̃rũt̃ duodeci. p̊ qd ſit vo
tũ. 2° qd cadat ſub voto.
3° de obligatõe voti. 4° de vtilitate vouen
di. 5° cuius virtutis ſit actꝰ. 6° utrꝝ magĩ me
ritoriũ ſit facere aliqd ex voto q̃ ſine voto.
7° õ ſolẽnitate voti. 8° vtrꝝ poſſint vouer̃
q ſũt ptãti alteriꝰ ſubiecti. 9° vtrũ pueri poſ
ſint voto obligari ad religiõis igreſſũ. ¶ x°
vtrꝝ votũ ſit diſpẽſabile vel cõmutabile. xi°
vtrũ i ſolẽni voto ꝯtinẽtie poſſit diſpenſari.
12° vtrũ reqrat̃ i diſpenſatõe voti ſuperiorꝭ
auctoritas.

Ad primum ſic proce

dit̃. Videt̃ ꝙ votũ ꝯſiſtat in ſolo ꝓpoſito vo
luntatis: qꝛ ſm q̃ſdã votũ ẽ cõceptio boni ꝓ
poſiti cũ ai deliberatione firmata qua qs
ad aliqd faciendũ uel nõ faciendũ ſe deo ob
ligat. ſʒ ꝯceptio boni ꝓpoſiti cũ oibꝰ q̃ addũ
tur põt i ſolo motu volũtatiſ ꝯſiſtere. g̃ votũ
i ſolo ꝓpoſito volũtatis ꝯſiſtit. ¶ P̃. Ipſũ no
men voti videt̃ a volũtate aſſũptũ. dr̃. n. ali
qs ꝓpõ voto facẽ q̃ volũtarie facit. ſʒ ꝓpoſi
tũ ẽ actꝰ voluntatis. ꝓmiſſio aũt rõis. g̃ votũ
i ſolo actu volũtatis ꝯſiſtit. ¶ P̃. Dñs dicit
Luc. 9°. Nemo mittẽs manuʒ ad aratrũ. ⁊
aſpiciẽs retro aptꝰ ẽ regno dei. ſʒ aliqs ex h
ipſo ꝙ hʒ ꝓpoſitũ bñfaciẽdi: mittit manuʒ
ad aratrũ. g̃ ſi aſpiciat retro deſiſtẽs a bono
ꝓpoſito. ñ ẽ aptꝰ regno dĩ. Ex ſolo g̃ bono ꝓ
poſito aliqs obligat̃ apud deuʒ: ẽt nulla pro
miſſiõe facta. ⁊ ita vr̃ ꝙ i ſolo ꝓpoſitoꝰ volũ
tatis votũ ꝯſiſtat. Sʒ ꝯ̃ ẽ qð dr̃ Eccłiaſtes
5°. Si qd vouiſti deo ne moreris reddẽ. diſ
plicet. n. ei infidelis ⁊ ſtulta ꝓmiſſio. g̃ vouer̃
ẽ ꝓmittere. ⁊ votũ ẽ ꝓmiſſio. ¶ Rꝰ dicẽdũ
ꝙ votũ quãdã obligatiõez iportat ad aliqd
faciendũ vel dimittẽdum. Obligat aũt hõ ſe
hõi ad aliqd p modũ ꝓmiſſiõis: q ẽ rõis actꝰ
ad quã ptinet ordinare. ſicut. n. hõ iperãdo
uel deprecando ordiat quodãmõ qd ſibi ab
alijs fiat. ita ꝓmittendo ordinat qd ipſe pro
alio facẽ debeat. ſʒ ꝓmiſſio q̃ ab hõe ſit hõi:
nõ põt fieri niſi p verba uel q̃cunq; exẽiora
ſigna. deo aũt põt fieri ꝓmiſſio p ſolã intẽiorez
cogitatõnẽ: qꝛ ut dr̃. p̊. Regꝭ. 16°. hõies videt
ea q parẽt: ſʒ deus ītuet̃ coꝛ. Exprimuntur tñ
qñq; verba exẽioꝛa: uel ad ſui ipſiꝰ excitatõʒ
ſicut circa orõem dictũ ẽ: ł ẽt ad alios cõte
ſtandũ: ut nõ ſolũ deſiſtant a fractõe voti ꝓ
pter timorẽ dei: ſʒ ẽt ꝓpter reuerẽtiã hõiuʒ
ꝓmiſſio aũt ꝓcedit ex ꝓpoſito faciẽdi. ꝓpoſi
tum aũt aliquã deliberatõnem p̃exigit: cũ ſit
actus volũtatis deliberate. Sic g̃ ad votum
tria ex nccitate reqrunt̃. p̊ qdẽ deliberatõ.
2° propoſitũ volũtatis. 3° ꝓmiſſio i qua pfici
tur rõ voti. Supadduñt̃ võ qñq; ⁊ alia duo ad
quãdã voti ꝯfirmatõez. ſ. ꝓnũciatio oris: ſe
cundũ illõ ps. Reddã tibi vota mea q̃ diſti
xerũt labia mea. ⁊ iterũ. teſtimoniũ alioꝝ
Vñ mgr̃ dicit 38. diſ. quarti libri ſniaꝝ: ꝙ vo
tũ ẽ teſtificatio q̃dã ꝓmiſſiõis ſpõtaee q̃ deo